

สายด่วน..สุขภาพผิว

น.พ.วาสนภ วชิรมน
แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านผิวหนัง
Board-Certified Dermatologist

โบท็อกซ์... สารลดริ้วรอยยอดนิยม

เมื่อเอ่ยถึงโบท็อกซ์ ท่านผู้อ่านหลายท่านคงจะเคยได้ยินชื่อกันมาแล้ว บางท่านอาจจะเคยได้รับการรักษาด้วยสารชนิดนี้มาก่อน ในขณะที่บางท่านอาจจะอยากรักษาแต่ยังไม่กล้าลงขันคราย บางท่านอาจจะมีความคิดว่ายิงก็ยังไม่อึดสารชนิดนี้ในชีวิตนี้แน่นอน ในขณะที่เราจะมาพูดคุยเกี่ยวกับสารชนิดนี้กันครับ

สารชนิดนี้มีชื่อสามัญทางการแพทย์ว่า โบทูลินั่มท็อกซิน ซึ่งปัจจุบันในท้องตลาดมีโบทูลินั่มท็อกซินหลายยี่ห้อ โบท็อกซ์ก็เป็นหนึ่งในยี่ห้อเหล่านั้น สารชนิดนี้ได้ถูกสังเคราะห์ขึ้นมาครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อ 40 กว่าปีที่แล้ว และได้ถูกนำมาใช้ในทางการแพทย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 โดยนำมาใช้ครั้งแรกเพื่อรักษาเด็กที่มีอาการคร่าเซจากกล้ามเนื้อตางานผิดปกติ และในภายหลังได้นำมาใช้กันอย่างกว้างขวางสำหรับโรคหรือภาวะที่กล้ามเนื้อทำงานมากเกินไป

ออกฤทธิ์อย่างไร

สารชนิดนี้ออกฤทธิ์ระงับกล้ามเนื้อ ทำให้กล้ามเนื้อคลายตัวออก จึงใช้รักษาโรคหรือภาวะที่กล้ามเนื้อทำงานมากเกินไป เช่น กล้ามเนื้อกระตุก ริ้วรอยที่เกิดจากการใช้กล้ามเนื้อมากเกินไป เช่น รอยหมองคล้ำ

โรคหรือภาวะที่สามารถใช้สารโบทูลินั่มท็อกซินในการรักษา

โรคและความผิดปกติที่สามารถรักษาได้โดยสารชนิดนี้ เช่น โรคความผิดปกติของกล้ามเนื้อตาหรือตาเข โรคกระตุก โรคกล้ามเนื้อเกร็งกระตุกจากตัวกล้ามเนื้อเองหรือจากความผิดปกติของสมอง ภาวะปวดศีรษะจากไมเกรน ความผิดปกติของกล้ามเนื้อทางเดินปัสสาวะและทางเดินอาหาร สำหรับในด้านผิวหนังสามารถนำมาใช้รักษาในผู้ที่มีเหงื่อออกมากและใช้เพื่อลดริ้วรอยเสริมความงาม

โบทูลินั่มท็อกซินกับความงาม

โบทูลินั่มท็อกซินถูกค้นพบโดยบังเอิญว่าสามารถลดริ้วรอยบนใบหน้าได้โดยสังเกตจากการรักษาผู้ป่วยที่มีกล้ามเนื้อตากระตุก แล้วพบว่าริ้วรอยบริเวณหางตาหายไป ปัจจุบันได้มีการนำสารโบทูลินั่มท็อกซินมาใช้กับปัญหาความงาม โดยเฉพาะปัญหา ริ้วรอย รอยย่นที่ใช้แล้วได้ผลได้แก่ รอยย่นที่เกิดจากการขยับตัวของกล้ามเนื้อ รอยย่น หน้าผาก รอยหมองคล้ำ รอยบริเวณหางตา นอกจากนี้ยังนิยมนำมาใช้กับรูปหน้า

หากฉีดเข้าบริเวณกล้ามเนื้อบริเวณกราม จะทำให้กล้ามเนื้อบริเวณกรามคลายตัว ผลที่ได้คือใบหน้าดูเยาว์วัยลง ปัจจุบันโบทูลินั่มท็อกซินจึงกลายเป็นสารยอดนิยมสำหรับผู้ที่เข้ามารักษาปัญหาความงาม หากดูตัวเลขจากสมาคมศัลยศาสตร์ความงามแห่งประเทศไทย ออริกาจะพบว่า โบทูลินั่มท็อกซินจัดเป็นหัตถการที่มีผู้ทำติดอันดับ 1 ใน 5 ของหัตถการเพื่อความงามทั้งหมดในแต่ละปี

ผลการรักษาและผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้น

หากเป็นการรักษา ริ้วรอย จะเริ่มเห็นผลการรักษาภายใน 1-2 สัปดาห์ โดยจะพบว่ากล้ามเนื้อจะค่อยๆ คลายตัวออก ริ้วรอยจะหายไป ผู้ที่เข้ารับการรักษาสารชนิดนี้ไม่ทำงานต่อได้เลย ไม่ต้องพักฟื้นแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามสารชนิดนี้ไม่คงทนถาวร ต้องฉีดซ้ำทุก 4-6 เดือนเพื่อคงสภาพผลของการรักษา สำหรับผลข้างเคียงของการรักษาด้วยสารโบท็อกซ์ มีน้อยมากหากเลือกชนิดของสารโบท็อกซ์ที่เหมาะสมและฉีดถูกต้องตามหลักการ อาจมีอาการเจ็บเพียงเล็กน้อยและพบเป็นจุดๆ เลือดออกขนาดเล็กบริเวณที่ฉีด

ความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง

มีหลายท่านที่เข้าใจสารโบท็อกซ์เป็นสารอันตราย กังวลว่าจะคงคางแต่ในความจริงแล้วสารโบท็อกซ์ไม่คางในร่างกายนอกจากนี้ประมาณ 2 ชั่วโมงจะถูกดูดซึมเข้าไปในกล้ามเนื้อและเมื่อออกฤทธิ์และจะหมดฤทธิ์ไปใน 4-6 เดือน ดังนั้นจึงไม่มีทางเกิดเป็นก้อนในระยะยาวแน่นอน ที่สำคัญ ทางองค์การอาหารและยาทั้งสหรัฐอเมริกาและไทยได้รับรองถึงประสิทธิภาพและความปลอดภัยในระยะยาวแล้ว จึงมั่นใจได้ว่าไม่อันตรายหากใช้ฉีดตามข้อบ่งชี้และฉีดถูกต้องตามหลักการ บางท่านสับสนกับการฉีดสารกลุ่มซิลิโคน ที่เคยเป็นที่นิยมใช้เสริมความงามในสมัยก่อน หากเป็นสารกลุ่มซิลิโคนจริงจะถือว่าอันตราย เนื่องจากจะทำให้เกิดก้อนได้ผิวหนังในขนาดโต ดังนั้นทางองค์การอาหารและยาจึงไม่รับรองถึงประสิทธิภาพและความปลอดภัยของสารกลุ่มซิลิโคน

การฉีดสารโบท็อกซ์เพื่อความงาม...เหมาะสมและไม่เหมาะสมกับใคร

การฉีดสารโบท็อกซ์จะเหมาะสมกับผู้ที่ไม่มีริ้วรอยที่เกิดจากการขยับ โดยเฉพาะรอยที่บริเวณใบหน้าส่วนบน เช่น รอยย่นหน้าผาก รอยหมองคล้ำ รอยหางตา ผู้ที่มีกล้ามเนื้อบริเวณกรามใหญ่เกินไปทำให้หน้าดูใหญ่

รวมทั้งผู้ที่มีปัญหาเหงื่อออกมาก เช่นเหงื่อออกใต้แขนหรือที่ฝ่ามือ มากจนเสียบุคลิก และผู้ที่กำลังมองหาการรักษา ริ้วรอยชนิดที่ไม่ต้องผ่าตัด ไม่ต้องพักฟื้น เห็นผลเร็ว สำหรับผู้ที่ไม่เหมาะสมที่จะรับการรักษาด้วยสารโบท็อกซ์ได้แก่ ผู้ที่มีโรคความผิดปกติของระบบกล้ามเนื้อและประสาท รวมทั้งผู้ที่ได้รับยาบางชนิดที่อาจจะทำให้การออกฤทธิ์ของสารโบท็อกซ์ผิดไป

สามารถใช้สารโบท็อกซ์ได้กับทุกเพศทุกวัยตั้งแต่วัยรุ่นจนถึงวัย 80-90 ปี ปัญหาที่พบได้บ่อยในกลุ่มวัยรุ่นได้แก่กล้ามเนื้อตโตใหญ่บริเวณกราม ทำให้ใบหน้ากว้าง หากเป็นวัยที่มากกว่านี้มักมีปัญหาเนื่องจากริ้วรอย อย่างไรก็ตามหากสภาพปัญหาหากอาจต้องการรักษาควบคู่กับวิธีอื่นด้วย เช่น การใช้เลเซอร์ การใช้เครื่องมือกระชับใบหน้า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความคาดหวังของผู้ป่วยแต่ละรายว่าต้องการมากน้อยแค่ไหน

ค่าใช้จ่ายในการรักษา

ค่าใช้จ่ายในการรักษามีขึ้นอยู่กับปริมาณยาที่ใช้ หากสภาพปัญหาเพียงเล็กน้อย และพื้นที่ที่จะทำการรักษาเป็นบริเวณไม่กว้าง ค่าใช้จ่ายก็จะ ถูกกว่าผู้ที่มีสภาพปัญหาหนักและทำการรักษาเป็นพื้นที่กว้าง นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายยังขึ้นอยู่กับยี่ห้อหรือชนิดของสารโบท็อกซ์ด้วย ปัจจุบันในประเทศไทยมีสารโบท็อกซ์หลายยี่ห้อ บางยี่ห้อได้รับการรับรองจาก องค์การอาหารและยาทั้งในสหรัฐอเมริกาและในประเทศไทย บางยี่ห้อ ได้รับการรับรองโดยองค์การอาหารและยาไทยเท่านั้น ในขณะที่บางยี่ห้อไม่ได้รับการรับรองจากองค์การอาหารและยาเลย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าราคา อาจจะมีแตกต่างกับบ้างในแต่ละสถานที่ให้บริการ ทางที่ดีจึงควรปรึกษาแพทย์พร้อมทั้งงบประมาณที่ตนเองพอใจ เพราะเรื่องความงามไม่ใช่ใครออกเงิน ถ้าคิดว่าทำแล้วมีความสุขไม่เดือนร้อนก็ตัดสินใจทำ

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
โครงการสายด่วนสุขภาพผิว
เอส อี ซี คลินิก
Hotline : 02-512-0450, 087-909-9988